

İMAR VE PLANLAMA ÇALIŞMA GRUBU

PARK ALANLARI İLE İLGİLİ GÖRÜŞÜ

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Parklar; Madde 14 Sosyal ve Teknik Altyapı başlığı altında yeşil alanlar tanımı altında yer almaktadır.

ab) Parklar: İmar planı ile belirlenmek ve mevcut ağaç dokusu dikkate alınarak tabii zemin veya tesviye edilmiş toprak zemin altında kalmak üzere, ağaçlandırma ve bitkilendirme için yeterli derinlikte toprak örtüsü olması ve standartları sağlaması kaydıyla otopark ve havuz ile açık spor ve oyun alanı, umumi hela, 1 katı, h=4,50 m.'yi ve taban alanı kat sayısı toplamda 0,03'ü geçmemek, sökülüp takılabilir malzemedan yapılmak kaydıyla; açık çay bahçesi, büfe, pergole, kameriye, muhtarlık, güvenlik kulübesi, sporcu soyunma kabinleri, taksi durağı, trafo gibi tesislerin yapılabilirdiği, kentte yaşayanların yeşil bitki örtüsü ile dinlenme ihtiyaçlarının karşılandığı alanlardır.

ANTALYA PARKALANLARI SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Gelişmiş ülkelerde açık-yeşil alanların nitelik ve nicelikleri, medeniyetin ve yaşam kalitesinin bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda pek çok gelişmiş ülke, insanların zihinsel ve fiziksel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak insan yaşamı için uygun kent mekanı veya ekoloji sını planlama ve oluşturma çabasına yönelmektedirler.

Antalya kenti sahip olduğu zengin doğal, kültürel, tarihsel ve ekolojik özellikleriyle, dağları, kıyıları, su kaynakları varlığıyla ülkemizin en popüler turizm kentlerinden birisidir. Kent son yıllarda kentleşmeye bağlı olarak hızlı bir değişim geçirmekte, alansal olarak büyümekte, nüfusu hızlı bir şekilde artmaktadır. Kent planlarında sistemli bir yeşil alan planlama politikasının olmaması, bu yaşanan süreçte doğal alanların, korunacak değerlerin ve yeşil alanların rant ve yapılaşma baskısı altında kalmasına neden olmaktadır. Antalya Kent konseyi olarak gerek Dokuma alanı, Vakıf Ciftliği, Lara Kent Parkı yönelik kentsel baskılarla mücadele etmiştir ve etmeye devam etmektedir. Bu arada her zaman kamu yararına olan projelere de destek sağlamıştır.

Dr. Ebru Manavoğlu tarafından hazırlanan 2013 yılında tamamlanan “Antalya Kenti Yeşil Alanlarının Çok Ölçütlü Analizi ve Planlama Stratejilerinin Geliştirilmesi” adlı doktora çalışmasındaki bulgulara göre Antalya'daki parklardan en çok ziyaret edilenleri çalışma kapsamında yapılan anket sonuçlarına göre değerlendirildiğinde sırasıyla Muratpaşa belediyesi sınırları içerisinde yer alan Karaalioğlu Parkı, bunu yine aynı belediye sınırları içerisinde yer alan Atatürk Parkı, Atatürk Kültür Parkı, Kepez belediyesi sınırları içerisinde yer alan Şehitler Parkı, Kent Ormanı ve Muratpaşa belediye sınırları içerisinde yer alan Falez Parkı takip etmiştir. Park alanlarının en önemli sorunları yine bu çalışmada tespit edilmiştir.

2013 yılında Antalya kentinde Dr. Ebru Manavoğlu tarafından yapılan yeşil alan araştırma sonuçlarına göre;

Antalya'da Mahallenizdeki parkların en önemli sorununa yönelik soruya verilen cevaplar aşağıdaki şekilde gruplandırılmıştır:

1. Parkların yetersiz olması

- Parkların sayı bakımından yetersizliği
- Parkın olmaması
- Ağaçlık alanın olmaması
- Parkların konuta uzak olması

2. Bakım sorunları

- Hayvan pislikleri
- Bakımsızlık
- Temizlik sorunu

3. Güvenlik sorunları

- Başboş hayvanların varlığı
- Aydınlatmanın yetersiz oluşu
- Genel güvenlik sorunu
- Parklarda tinerci ve içki içenlerin olması

4. Donatı eksikliği

- Tuvaletin olmaması
- Kent mobilyalarının yetersiz ve uygunsuz oluşu
- Çevre düzenlemesinin yetersiz olması
- İşlevsiz olması
- Donatıların her yaşa hitap etmemesi
- Spor alanlarının yetersizliği
- Donatıların yetersizliği
- Sosyal aktivitelerin yetersizliği
- Donatıların engelli kullanımına olanak vermemesi

5. Planlama Sorunları

- Otopark eksikliği
- Tasarım sorunları
- Alan yetersizliği

Soruya verilen cevaplar bu beş ana grup alınarak değerlendirildiğinde
% 35 oranıyla mahallelerdeki parkların en önemli sorununun güvenlik olduğu, bunu
% 25 oranıyla temizlik sorunlarının,
% 17 oranıyla donatı yetersizliğinin ve
% 14 ile park alanlarının sayı bakımından yetersizliği
% 7 planlama sorunları izlediği anlaşılmaktadır
% 2 fikrim yok

% 35 oranıyla mahallelerdeki parkların en önemli sorununun güvenlik (Başboş hayvanların varlığı olduğu, aydınlatmanın yetersiz oluşu, genel güvenlik sorunu, parklarda tinerci ve içki içenlerin olması)

% 25 oranıyla temizlik sorunlarının (Hayvan pislikleri, Bakımsızlık, Temizlik sorunu)

% 17 oranıyla donatı yetersizliğinin (Tuvaletin olmaması, Kent mobilyalarının yetersiz ve uygunsuz oluşu, Çevre düzenlemesinin yetersiz olması, İşlevsiz olması, Donatıların her yaşa hitap etmemesi, Spor alanlarının yetersizliği, Donatıların yetersizliği, Sosyal aktivitelerin yetersizliği, Donatıların engelli kullanımına olanak vermemesi)

% 14 ile park alanlarının sayı bakımından yetersizliğinin (Parkların sayı bakımından yetersizliği, Parkın olmaması, Ağaçlık alanın olmaması, Parkların konuta uzak olması)

Belediye temsilcileriyle yaptığımız toplantı sonucunda yeşil alanların uygulanmasında mülkiyet sorunları belediyelerin ortak sorununu oluşturmaktadır. Özellikle Aksu bölgesinde yeşil alan oluşturma konusunda planlama ve mülkiyet sorunları önem taşımaktadır. Dolayısıyla bu bölgede parkların sayı bakımından yetersizliği söz konusudur. Konyaaltı ve Döşemealtı ilçelerinde vatandaşların yeşil alanlardan beklenti ve isteklerindeki farklılaşma karşısında belediyeler sorun yaşamaktadır. Ayrıca kurumlar arası koordinasyon eksikliği de diğer bir sorunu oluşturmaktadır. Bunun yanında Kepez ve Muratpaşa belediyeleri her geçen gün park alanı sayılarını arttırmaktadır.

Bu bağlamda 2016 yılında Expo organizasyonun yapılacağı kentimizde yeşil alanların nicelik ve nitelik bakımından geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Antalya Kaleiçi'nde yapılacak olan Kentsel tasarım projesi kapsamında anıt ağaçların, Antalya'nın kaybolan çiçeklerinin ve narenciye ağaçlarının da içinde bulunduğu "Hıdırlık Sokak Kentsel Tasarım Projesi" güzel bir örnek çalışmadır. Bu çalışmanın kentin diğer koruma alanları olan Balbey ve Haşimişcan mahallelerindeki alanlara da yaygınlaştırılması bu alanların da canlandırılması açısından yararlı olacaktır.**Kurumlar arası koordinasyon ve işbirliği bu tip projelerin başarılı olması için önemli faktörlerdendir. Kentimizde bireylerin en fazla yararlandığı yeşil alanlar olan parkların sorunlarını tespit etmek ve bunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmek, yerel yöneticilere bu konuda rehberlik etmek, kente kalıcı eserler kazandırmak, kenti güzelleştirmek açısından da büyük önem taşımaktadır. Yeşil alanlara ilişkin halkın katılımının sağlanarak projeler geliştirmek, toplumun her kesiminin yaşlı, genç, çocuk, engelli v.s. bu alanlardan eşit bir şekilde yararlanmasını sağlamak, özellikle park alanı bulunmayan mahallelerde park oluşturulması konusuna öncelik vermek, park alanları ve sokak güzelleştirilmesine ilişkin kentsel tasarım çalışmalarının yaygınlaştırılmasına yönelik proje yarışmaları düzenlemek, tasarım ve donatılarının çeşitliliğin sağlanması konusunda yaratıcı çalışmalara ihtiyaç vardır. Ayrıca yeşil alan düzenlemeleri için belediyeler bünyesinde Kentsel Tasarım biriminin kurulması önem taşımaktadır.**

Ayrıca, Antalya kentinin karakteri ve kimliğini ortaya çıkararak, doğal, fiziksel, çevresel, sosyal ve kültürel özellikleri, demografik ve iklimsel özellikler göz önüne alınarak planlamada bir yeşil alan stratejisinin gözetilmesi önem taşınmalıdır. Bir turizm ve tarım kenti olan Antalya'da açık-yeşil alanlar için gözetilecek stratejiler ve politikalar **ilgili idareler, belediyeler, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve meslek odalarıyla birlikte geliştirilmelidir.**

Antalya Kent Konseyi

İmar ve Planlama Çalışma Grubu